

הלש דעתיה דרבי, כיון שנוכח לדעת שרבי אלעזר ברבי שמעון גדול ממנו בתורה.

אתא, אמר ליה לאברה. הלך והשיח את צערו לפני אביו.

אמר ליה: בני! אל ירע לך! שהוא ארי בן ארי, ואתה ארי בן שועל! (42)

והיינו דאמר רבי: שלשה ענוותין הן.

פג-א ואלו הן: אבא, ובני בתירה, ויונתן בן שאול.

ומבאר רבי מהיכן אנו יודעים שהם היו ענוותין:

רבן שמעון בן גמליאל: הא דאמרן! שאמר לבנו שהוא ארי בן שועל.

בני בתירה: דאמר מר במסכת פסחים [סו א], שבני בתירה היו נשיאים, וכשנוכחו בגדלותו בתורה של הלל, שזה עתה עלה מבבל, ויתרו על נשיאותם, והושיבוהו, את הלל, בראש, ומינהו לנשיא עליהן.

יונתן בן שאול: דקאמר ליה לרוד: [שמואל א כג יז] "ואתה תמלוך על ישראל ואני אהיה לך למשנה".

ומקשינן: ממאי? מה הראיה שהם היו ענוותין?

דלמא יונתן בן שאול, הסכים להיות משנה לדוד משום דחזא דגריר עלמא בתר דוד, שהוא ראה את העם נוטה אחר דוד, ולא בגלל ענוותנותו.

בני בתירה נמי, ויתרו על הנשיאות משום דחזו להלל דעדיף מינייהו, שהם נוכחו שהלל גדול מהם בתורה, ואילו הם אינם יודעים להשיב על הרבה שאלות שנשאלו בהלכה, והתביישו בכך.

ומסקינן: אלא, רבן שמעון בן גמליאל, ודאי ענוותן הוה!

אמר רבי: חביבין יסורין! מתוך שראה שהועילו היסורין לרבי אלעזר ברבי שמעון, שלא שלטה בו רימה. (43)

קבל עליה תליסר שני, קיבל רבי על עצמו יסורין למשך שלש עשרה שנה.

שית בצמירתא, שש שנים של יסורין מאבן הנמצאת במקום יציאת נקבים קטנים.

ושבע שנים בצפרנא, מחלה שבתוך הפה.

אהורייריה דבי רבי, שומר הסוסים בבית

ששמע מאביו את הקושיא והתירוץ שלך ולכן היה מכוין לדברין במהירות אבל אתה ארי בן שועל ולא היה לך ממי לשמוע ואין זה חסרון מצדך. מהרש"א.

43. כך פירש רש"י. ואף שכבר לפני שקיבל עליו יסורים לא שלטה בו רמה כשברך עצמו וקרעו לו את בטנו. יש לומר שזה היה רק פעם אחת כדי להניח את דעתו שלט חטא כשמסר

הנשיאות של אביו מה שייך עין הרע בזה שהרי הכבוד הזה אינו מחמת עצמו אלא מחמת אביו. ולכן חלשה דעתו.

וב"הערות" כתב שרבי חלשה דעתו על כך שהעלו את רבי אלעזר ברבי שמעון אלא שהגמרא סיימה קודם את כל הסיפור ואחר כך כתבה את זה שחלשה דעתו.

42. כוונתו שמשום שהוא ארי בן ארי אפשר